Година V | Цариградъ 1871 Августъ 3 | Брой 31

МАКЕДОНІЯ

МАКЕДОНІЯ ще излиза единъ пѣтъ прѣзъ седмицѣтѣ, въ Сѫботѫ.

Цѣна прѣдплатена за годинѫ 4 бѣлы меджидіета, а за шесть мѣсеца 2 и половинѫ както въ Цариградъ тукъ тѣй и на всякдѣ по вѣнъ.

Единъ листъ има 2 гроша.

Писма не освободены отъ пощенскѫ платѫ и нарѫчванія за вѣстникъ не сѫдружены съ прѣдплатѫтѣ не сѫ прѣмѣтѫ.

Всяко порѫчваніе и изисканіе, за все що сѫ отнася до Македоніѭ, ще сѫ отпуща исключително до редактора и издателя П. Р. СЛАВЕЙКОВА.

Подписка-та на спомоществованія-та става въ Цариградъ, въ Писалището на вѣстника, Асма-ханѫ въ ширинчитѣ у Джаклѫ-ханѫ № 15, а по вѣнъ при отредены-тѣ настоятели, които отговарятъ за вѣстникъ-тъ.

Статіи и писма за общополезны работы вмѣстяватъ сѫ безъ платѫ, стига само да сѫ снабдены съ вѣрны подписы. За частны извѣстія плаща сѫ по гр. 2 за реда

На настоятелитѣ сѫ устѫпва по пет на сто отъ цѣнѫтѣ на спомоществованіята като съберѫтъ отъ три спомоществованія на горѣ и сѫ издѫржатъ.

Листъ за политикѫ и книжевность.

Вѣстникарство-то у чужды-тѣ народы и у насъ — Българытѣ.

Вѣстникарството или вѣстницытѣ сѫ отдавна на народытѣ, и, като такывъ, тѣ сѫ почитатъ, цѣнитѣ и уважаватъ отъ тѣзи, които сѫ ги познали за такыва.

Въ образованѫтѣ Европѫ гледатъ на вѣстницытѣ като на спасители или водители къмъ спасеніе-то, или като на постове, кои тикатъ народытѣ къмъ напрѣдъкътъ въ образованіето, отъ което сѫ очаква тѣхното благоденствіе — и за това жителитѣ на образованѫтѣ Европѫ не щадятъ ни най-послѣдніѫтъ си асрѫпъ за поддѫржаніето имъ.

Въ Англіѭ, Франціѭ и въ другы подобны на тѣзи въ развитіе-то дѫржавы, вѣстникарството е на най-высокѫ степень мѣжду другытѣ занятія. Въ единъ редакціѭ на единъ журналъ, издаванъ въ тѣзи дѫржавы, ще намѣришъ, най-малко, около 100 сѫчинители, 100 прѣводачы и другы толкозъ помощницы, а за печатницѫтѫ му: словослагатели печатари и за другы потрѣбы работницы, повече отъ три хыляды. всичкы тѣзи подъ заплатѫ плащанѫ отъ приходытѣ на издаваемыйтъ журналъ. Оставямы на читателя да сѫди за количество-то на спомоществователи-тѣ на такъвъ единъ журналъ; а ный да си слѣдвамы прѣдметъ-тъ.

Отъ това количество на работницытѣ за такъвъ единъ журналъ, всякый единъ може си сѫстави едно най-точно понятіе за неговото положеніе въ финансіално отношеніе. Ако той бѣдствуваше отъ неподдѫржаніе, не ще можеше да образува такъвъ една огромна чета работницы, не щѣше да сѫ издава деневрошно, но щѣше да сѫ ограничи въ тѣсенъ крѫгъ: щѣше да намали всичко за да покрыва разноскытѣ си. По това уголѣмаваніе числото на работницытѣ и дене-пошното му излѣзваніе показватъ какъвъ наклонность има въ прочитаніе на вѣстницы и колко желае поддѫржаніе-то имъ народытъ, на когото тѣ принадлежатъ.

Никой не може да отрѣче, на Англичанинъ [illegible] на Немецъ-тъ, на Френецътъ или на Пѣмецътъ, че тѣ не обычатъ прочитаніето было на вѣстникъ было на друго списаніе. Въ дѫржавытѣ на тѣзи и простыйтъ орачъ, почивающецъ на рамото отъ горѣ, прочита вѣстникътъ, когото той на утрото прѣзъ отъ належащѫ-тѫ му работѫ не сѫ получилъ да прочете. Всичко това са издава на горѣрѣченыйтѣ и е вѣлно отъ всякѫ истинѫ, защото, ни единъ пѣчатъ тѣхъ, който да не е познавалъ нуждѫтѫ отъ вѣстникъ, и който да не е чувалъ неговото на народа му послушаніе. И това сѫ подтвѫрдява отъ дѣ-ежедневно сѫ умножаватъ вѣстницы-тѣ на горѣрѣченыйтѣ.

Отъ нѣколко годины на самъ ный гледамы че вѣстникарство-то почва да сѫ развива и въ Отоманскѫтѫ дѫржава, и нѣкои отъ сѫподданыйтѣ намъ народы, а именно: Турцытѣ, гѫрцытѣ и Ерменцы-тѣ доста напрѣднѫхѫ въ него.

Въ растояніе на десеть годины Турцытѣ въскачихѫ числото на вѣстницытѣ отъ около 50, и както сѫ вижда отъ повисеныйтѣ жертвы, кои ежедневно трувѫтъ прѣдъ жертвенникъ-тѣ на вѣстникарството си, за малко врѣме ще виждѫтъ че на горнето число сѫ причислило друго толко, и съдѫржаніето на журналистѫтѫ по-осъвѫршенствовано.

Вторытѣ, т. е. гѫрцытѣ, сѫ опѣзъ не повисимытѣ, кои броѭтъ около 1,500,000 жители до днесь сѫ достигнали да издаваѭтъ близу до 25 вѣстника и другы толкозъ періодическы списанія, поддѫржаны, както пѣрвытѣ, тѣй и послѣдніитѣ отъ огромно количество спомоществованія, които улучшаватъ и улесняваѭтъ всякѫ единъ отъ редакціитѣ имъ. Слѣдователно улеснены, както трѣба, тѣзи, гледамы да сравняватъ издаваемытѣ си вѣстницы съ онѣзи на образованыйтѣ Европѫ, и да сѫ гордѣѭтъ съ тѣхъ. Сѫщото става и съ Ерменцы-тѣ, които тоже малочисленны, а основахѫ близу 20 вѣстника и другы толкова періодическы списанія, поддѫржаны тоже отъ многобройно количество спомоществователи.

Отъ този напрѣдъкъ въ вѣстникарството тѣзи народы сполучихѫ чрѣзъ него да сѫ запознаѭтъ съ цѣлъ свѣтъ, който и притѣрча, съ печатъ-тъ си было или съ друго срѣдство, въ нѣкои случаи да гы защищава и да сѫчинава дѫлгы и широкы статіи, съ кои-то да гы прѣдстави, като народъ наистинѫ достоинъ за всякаквы права. Ето защо ный въ зачалото на настоящѫтѫ си статіѭ си позволихмы да наречемъ вѣстникарството: „Огледало на народытѣ“.

Ный Българитѣ които сѫ казвамы народъ отъ 6.000.000 жители имамы всичко и всичко 3 вѣстника народны и другы 3 вилаетскы издаваны и по Българскы. (отъ които единътъ вчера погрѣшахмы, и за когото по-долу ще поговоримъ). При всичкѫтѫ малочисленность (споредъ голѣмѫтѫ на народа ни) нашитѣ вѣстницы, вѣзто да сѫ поддѫржатъ както трѣба, то напротивъ гледамы че всякый единъ отъ насъ си затвара кесѭ-тѫ за тѣхъ, и нито даже иска да знае че е най-голѣмъ срамъ за народа му, ако вѣстникътъ, който служи нему, е издѫхнал отъ неподдѫржаніе! Ный сѫ навыкнали само да выкамы и да глушимы свѣтъ-тъ съ голы думы като му указвамы че сѫ народъ такъвъ и такъвъ, толкова и толкова, безъ да направимъ да ны чуе, а не сѫ обращаны да видимъ туй за което выкамы да ли бы тека съ выкове сѫ постигнало или сѫ изискватъ другы способы, които дѣйствително бы докарали постиженѣто му. Тази прилачка, на празны выкове, ако остане у насъ Българытѣ за много врѣме, ный за всегда ще сѫ бѫдемъ тѣзи които сѫ сѫ и сега.

Отъ тѣзи вѣстницы, които имамы сега ный, както сѫ вижда по ще бѫдемъ честыты да видимъ появяваніето на другы, защото, онѣзи, кой-то сѫ е турилъ на умъ-тъ да излава другъ, когато вижда че тѣзи, които имамы днесь, бѣдствуватъ отъ неподдѫржаніе и ежедневно клонятъ на умиранѣ, какъ бы прѣдпріелъ да направи една глупость да отиде да сѫ заколе живъ и за голѣ народность да продаде и ризѫ-тѫ си? Вѣнстинѫ, никой. Отъ това сѫ познава че ный що сѫ останемъ само съ тѣзи сѫ вѣстницы, негли и безъ тѣхъ, защото единъ вѣстникъ поддѫржанъ отъ 4-500 спомоществователи не може да служи на 6 милионы народъ, но причинѫ че той не сѫ посрѣща разноскытѣ, и издателътъ му колкото и да прибѣгва до економіѭ, пакъ не може да отбѣгне отъ щетѫтѫ, и така ще сѫ принуди да му исипѣ послѣдното: *Вѣчна му памѧть!* и да сѫ отегли вече отъ да служи на такъвъ народъ, който е причинѫ на убиваніе честьтѫ му. Това е, слѣдователно, сѣтнинѫтѫ на нашитѣ вѣстникари и вѣстници; то бѣше и съ единъ отъ Вилаетскы-тѣ вѣстницы, отъ който, по тѣзи причины, сѫ отпе Българскѫтѫ страницѫ и сѫ погрѣба вчера, той е именно в. „*Солунъ*“ за когото по горѣ казахмы, че ще поговоримъ по-надолу. Забѣлѣжили ни бы нѣкои като ни кажѫтъ: Каква полза бы принесѣлъ на народа ни в. *Солунъ* и какво бы научилъ нѣкой отъ него? Нищо друго отъ единъ народнѫ гордость, ще му отговоримъ, и какво друго повече отъ неѭ искамы, и малко ли е това за насъ Българитѣ, особото за Македонцытѣ?

Ако сѫ изваде грѣцкый-тъ языкъ отъ в. *Солунъ*, ный щѣхмы да сѫ очевидцы на много Българы выкаещы до Бога, защо да сѫ извади? и да пытотъ причината на изваждѫніето му, или да подпишѫтъ на 5-6 махзара, за да сѫ протестиратъ противъ това. А за Българ. языкъ — за материйнѫтѫ имъ, като че гы е ударилъ нѣкои по устата, и его три мѣсецы сѫ изминахѫ и никой гласъ не изваде! Ный сѫ научихмы отъ вѣрно мѣсто, че П. Пр. Сабри паша, глав. управитель на Солунскыя Вилаетъ когато бѣлъ въ Цариградъ, сѫ обѣщалъ на Прѣдставители-тѣ, отъ този вилаетъ които присѫтствуватъ на народный-тъ Българскый съборъ въ Цариградъ, че слѣдъ 2-3 мѣсецы пакъ ще дозволи печатаніето на Българскы вѣсти. *Солунъ*, ако общины-тѣ отъ този Вилаетъ заявятъ за това желаніе прѣдъ Н. Прѣвъсходителство. Това извѣстихѫ ли общинытѣ си тѣзи прѣдставители или не, не знайнмы. Ако сѫ извѣстили тѣ сѫ оправданы, ако ли не, тѣ подлежѫтъ подъ строгѫ отговорность, защото като прѣдставители по народны работы, и това тѣмъ принадлежи. А пакъ ако отъ това общинытѣ извѣстены отъ пѣрвытѣ, а не сторили потрѣбно-то, то прано можемъ имъ каза че тѣ не испѣлняватъ чистосовѣстно дѫжности-тѣ си, и немогѫтъ сѫ оправда, защото за това нито пары сѫ изискватъ, нито много трудъ, една книга и едно мастило и сто пары на единъ катибъ да го напише е всичко. Слѣдователно ный ще кажемъ на Македонскытѣ Българи въ Солунскыйтъ Вилаетъ че жалбытѣ имъ за това и день днесь сѫ очакватъ да сѫ прѣдставятъ на Н. Прѣос. главныйтъ управитель.

Ето прочее въ кратцѣ нашето вѣстникарство какво е и на какво клони — и като такова то нѣма никога да може да ни прѣдстави за народъ прѣдъ свѣтътъ. Обаче да не изгубвамы надежда че и нашій-тъ народъ ще дойде врѣме да го оцѣни и да сѫ задви да работи за напрѣдваніето му. *Дай Боже!* ...

Слѣдствіята за Българытѣ отъ рѣшеніето на Черковныя имъ Въпросъ.

Предмѣтътъ, който до вчера занимаваше най-много Българскытѣ духове бѣ рѣшеніето на протаканыйтѣ отъ много годины Българскый Черковенъ Въпросъ, а днесь вече е устроеніето на независимытѣ Българскѫ Черквѫ, подъ названіе „Екзархія“. Стичаніето на народныйтѣ представители въ столицѫ-тѫ за да сѫразмыслятъ върху организаціѭ-тѫ на тѫзи Екзархіѭ показва съ какъвъ говорность Българскыйтъ народъ посрѣща повръщаніе-то на изгубены-тѣ си и до вчера потъкнати правдины.

Тука сѫ обаче ражда въпросъ: какъвы ще бѫдѫтъ слѣдствіята за Българскыя народъ отъ тѫзи новосъставенѫ Екзархіѭ? Кои е ползата, които Българитѣ ще извлекѫтъ отъ тѫзи сѫ духовнѫ самостоятелность?

Трѣба да исповѣдамы че положеніето въ което сѫ намѣрамы, днесь е колкото важно толкозъ и опасно, честь-та или злочестина-та на цѣлъ Българскый народъ зависи отъ Екзархіѭтѫ. Тѫ убо е дѫжна да земе строгы и спасителны мѣрки за поправленѣто на миналото. И пѣрвото нѣщо, на което тѫ сѫ очаква е да обѣрне вниманѣто си: За систематическото пареждѫніе на учебнытѣ заведенія. Въ врѣмето на грѣцкытѣ владыцы нашитѣ училища сѫ были съвѣршенно въ долне положеніе. Ный можемъ право каза че никаквы учебны заведенія не сѫществувахѫ тогазъ въ Българіѭ. Въ растояніе на послѣдни-тѣ 10-12 годины народътъ ако и да сполучи да отвѣрли тежко-то иго, но послѣдны-тѣ отъ това иго още оставахѫ, обстоятелства-та не му позволихѫ да сѫ задви както трѣбваше за уреждѫніе-то на училищата си. Той бѣше занятъ съ въпросъ-тъ. Безначалѣто, въ черковно отношеніе което владѣніе въ Българіѭ, намѣсто да исцѣри, еще повече усили заразѫ-тѫ и ный днесь виждамы че образованіе-то въ Българіѭ не показва никакъвъ утѣшителенъ знакъ. Съ съставяніето на тѫзи Екзархіѭ ный сѫ надѣвамы че учебны-тѣ ни заведенія ще да зематъ съвсѣмъ другый ходъ. Чрѣзъ продобываніе-то на единородно духовно начаалство ный имамы право да хранимъ добры надѣжды за бѫдущій-тъ напрѣдокъ на Българіѭ. Народный-тъ интересъ и народни-тѣ нужды прочее грѫмогласно изискватъ тѫзи дѫжность отъ нашѫ-тѫ ни Екзархіѭ. Развитіе-то на умственнытѣ и нравственны силы на единъ кой да е народъ е самото срѣдство, което може да служи за благополучіето и благоденствіе-то му, а това е именно нужно и на нашъ-тъ народъ. Чрѣзъ образованіето ный ще можемъ да въздигнемъ народа си; чрѣзъ ученіето ный ще можемъ да му покажемъ пѣтя, който води къмъ щастіето му; чрѣзъ доброто въспитаніе на Българскытѣ юноши ный ще можемъ да сѫ надѣвамы да видимъ единъ день благополучіето на народа си и на отечеството си.

Второто нѣщо което сѫ очаква отъ Екзархіята е религіозното и нравственно образованіе на народа. Грѣцкытѣ владыцы, водимы повече отъ интересъ нежели отъ христіянскытѣ начала и дѫжностить на званіето си, вкарали бездна суевѣрія въ вѣрованіята на простыя народъ. Тѣ са държали народа въ заблужденіе за да са ползуватъ отъ неговото невѣжество. Врѣмето обаче настанѫ и всичкы тѫзи нечисти плевели трѣба коренно да сѫ истрѣбятъ и да сѫ замѣстятъ сѫ истинныйтѣ начала на православнѫтѫ черквѫ. Бѫдущитѣ ны пастыри народны трѣба да бѫдѫтъ мѫжіе добрѣ утвѫрдены въ православнѫтѫ вѣрѫ, мѫжіе които да позаваятъ отъ близу болкытѣ на народа и способны да гы излѣчаватъ. Нашата Екзархія сѫ нуждае отъ епископцы православны и чисто-право-славны а не слѣпы фанатицы; защото само отъ пѣрвытѣ можемъ очаква да го спасѫтъ отъ заблужденѣта и да му покажѫтъ правыйтѣ пѣтъ. Участыта на народа, за по-голѣмата часть, е прѣдадена въ рѫцѣтѣ на духовенство-то и тѣ бѣхѫ могли да принесѫтъ повече ползѫ отъ колкото нѣкой другый класъ на обществото. Нека прочее туй духовенство, толкозъ драго и нужно на народытѣ интересы, са покаже достой-

по за длъжноститѣ, които му са палагатъ. Нека то съ своитѣ дѣла да опровергае сичкытѣ клеветы, които са хвърлятъ врьзъ неговыя характеръ, и нека да покоже на своитѣ противници че при сичкытѣ си недостатки то пакъ може да послужи за въздиганіето и образованіето на единъ западнжлъ народъ. Очитѣ ны са отправены къмъ него. Да по не бждемъ излъганы въ надѣждытѣ и очакваніята си.

Третіятъ и послѣдніятъ ползж, който ный ще извлеченъ отъ тѣзи черковнж независимость е: вліяніето и върху духовныя животъ на Българытѣ. Тя ще да бжде като защитница и покровителка на народа противъ сѣкаквы външны покушенія върху неговжтж цѣлость и неговытѣ права. Основаніето й ще да бжде подпорка на народнжтж ни цѣлокупность, сжществованіето и — центръ на единодушно съединеніе помежду Българытѣ. До сега ный смы са лишавали отъ едно срѣдоточно свьрталище, днесь обаче ный си снабдаваны съ едно таквозъ срѣдство толкозъ нужно за нашыя народъ. Тѣзи Екзархія ще да послужи за истрѣбленіето на сичкытѣ разногласія и хладнокръвны разединенія; и нейното лице ще да бжде отраженіето на едно народно съединеніе, което ще да увѣри щастіето на Българіж, и ще да утвърди народното въздвиганіе и възраждание.

Длъжноститѣ, които са налагатъ на тѣзи нашіж Екзархіж сж важны, слѣдователно и отговорностьтж которжто има да дава за испълненіето имъ е голѣма. Съ придобываніето на тѣзи черковнж независимость Българскыйтъ народъ направи пьрвжтж стжпкж къмъ своего улучшеніе; тя е обаче, само пьрвата. Бждущностьта е неизвѣстна, а попрището което му са прѣдставя е пространно. Но нека са не отчайваме. Дѣятелность и самоотвьрженіе сж двѣтѣ главны нѣща, които са изискватъ отъ насъ. Съ дѣятелность ный ще можемъ да надвіемъ сичкытѣ мжчнотіи, които бы ни са прѣдставили; съ самоотвьрженіе ный ще сполучимъ да избѣгнемъ сичкытѣ спънки и неволи които отъ сѣка страна бы ны заобиколили.

Нека прочее отхвьрлимъ на страна сичкытѣ раздоры и несъгласія. Стига толкозъ хладнокровіе и недѣятелность; доста толкозъ раздоры и разединенія. Врѣме е вече за единодушно съгласіе и общенароднж дѣятелность. Врѣме е да захванемъ да работимъ сички задружно за народа си и за неговото добро състояніе. Врѣме е да са покажемъ че и ный сме народъ, че и въ насъ има духъ за напрѣдокъ и образование. Врѣме е, казвамъ, нека го незагубимъ. Народныйтъ жьртвенникъ изисква помощь; милото отечество търси улучшеніе и търси го отъ насъ, не отъ другыго. Малко немареніе отъ нашж страна и сичко ще отиде напразно. Нека сѣкый чувствителенъ и отечестволюбивъ Българинъ принесе помощьтж си на народныя олтарь и не ще са мини много врѣме, когато ный ще видимъ народътъ си толкозъ, потъпканъ днесь отъ грьцкытѣ вьрлувания да са възстанови подъ мждрото управленіе на своіятж Екзархіж и подъ отеческятж грыжж на Турското Правителство и да захване пристойкото си мѣсто между разнытѣ елементы съставляющи пространнятж Отоманскж Имперія.....

(*изъ словото на Ст. Панаретовъ*)

Единъ за цѣлъ народъ

Панчевацъ, *като говори за избираніето на Сръбскый Патріархъ, въ единъ членъ подъ заглавіе* **ПОВЪ ПАТРІАРХЪ-ПОВЪ УСРѢТИТЕЛЬ СРБСКЫЙ** *правожда слѣдующытѣ заключенія.*

"Какво мыслимъ ный за избираніе-то на Патріархъ изобщо и за всичкятж черж *поворцж* отъ едры и дребны братія въ мантіж, то е доволно извѣстно на нашитѣ. Ный никога не вержемъ щастіето на цѣлъ народъ о единж личность, ако бы ще да е сѣди та на прѣстолъ Патріаршеский или дѣто да е, но всякога ся основаемы на здравятж нравственатж и веществениятж силж и могущность на всичкый народъ, като на основж на който единственно може да ся подигне бждущностьтж на народа. Но има между насъ еще много людіе, които безъ *таквызь началяицы* не виждатъ срѣдище (центръ) не виждатъ опора, не вождатъ авторитетъ, изобщо не виждатъ ни едно условіе за щастіе и напрѣдъкъ на народа. Има ны много, които за успѣшно развитіе на народный животъ търсятъ гаранціи въ тѣзи или въ онѣзи личность, а не въ постоянныйтѣ и непоклатны установленія, които е утвьрдила и заздравила силната широка воля, у коіято трѣба да ся разбіе всичко домашно и чуждо своеволіе надъ насъ. Насъ туй зло ны е залюбило отдавна и его че ни днесь, даже при всичкятж ни ужъ пробуденж совѣсть, на коіято ся ужъ нѣщо ся обвѣгамы, не видимъ да му сж ся истрили коренитѣ. Насъ отдавна туй зло ны е залюбило и либи ны тъй що ный всякога ся осѣщамы като да смы муха безъ главж, ако нѣмамы надъ себе си единъ какъвъ да е началяникъ който да ни вьрже главытѣ, и на когото да пѣемъ „свѣтло наше слънчице" „славна наша славо" и друг. А всичкы тѣзи *слаица* и *славы*, отъ както ны знаемъ и отъ какъ смы запомнили, друго не сж вьршили освѣнъ да держатъ кожжтж отъ гърбъ-тъ на народа, да продаватъ народътъ на неговытѣ недобромыслениицы, да ся споразумяватъ и спогодяватъ съ инородцытѣ потайно, да сновжтъ всякж злочестинж на народа, а при това на счетъ на неговытѣ мжки да живѣіжтъ раскошно и развратно. Извадѣте на срѣдъ поне единого мантіеносца одоброчеститель нашъ. Докажѣте ни единъ патріархъ, митрополитъ или владыка, който бы положжалъ главжтж си за народа си и за народныйтѣ правдины.

Много ся облягатъ на личностьтж на сегашнійтъ намѣстникъ управитель, който мыслятъ да избиратъ за Патріархъ. Обляганіето на личности е твьрдѣ обманчиво нѣщо. Но да оставимъ калугеритѣ на страна, и сами помежду си да ся погледаме; о! колко жалостно искуство имамы въ това! Но смы ли ный който до вчера, тъй да кажемъ, обожавахмы нѣкои, отъ които днесь ся срамуваме и ся отбываме отъ тѣхъ? Человѣческата природа е колеблива и прѣвратлива, защото подлежи на силни вліянія; а за туй е и твьрдѣ опасно еще и съвсѣмъ безсовѣстно нѣщо да полагамы судбжтж ни цѣлъ народъ въ ржцѣтѣ на единъ человѣкъ, а еще повече тогазъ когато народътъ не е обезбѣденъ отъ неговытѣ своеволія чрѣзъ не нарушимы установленія. Днешнійтъ намѣстникъ-управитель на Патріархіятж може да е почтенъ и честенъ человѣкъ, може бы да обыча и да ище доброто на народа си; но кой ся поручава за него, че ще бжде такъвъ той и утрѣ? Кой знае какъвъ ще бжде той, когато вече ся утвьрди на Патріаршеский прѣстолъ? Че и М * бѣше доста сгоденъ и уголенъ, додѣто сѣдѣше на намѣстническый прѣстолъ, но какъвъ станж той когато ся докопа до Патріаршеството? И той умѣи да запуши всичкытѣ душницы прѣзъ които бы ся насочило неговото злоправіе, защото сустината чезнжтіе за Патріаршеский прѣстолъ было у него по силно и отъ правътъ му. Но що станж непослѣ? Насочихж ся черны бѣсове изъ вситѣ душницы на душжтж му и ни направихж толкозъ щеты и повредѣ. Ный несравняваме днешнійтъ намѣстникъ съ М *, а еще повече, ако бы да давахмы гласъ изобщо за избираніе на Патріархъ, между всичкытѣ днешны владыцы, ный него бы прѣпоржчали; но искамы толкозъ само да кажемъ, че безъ обляганіе на изработенытѣ уставы ный ни у едяж отъ познатытѣ намъ личности не намѣрвамы гаранціж за успѣшното развитіе на народа.

Ный ся не сьрдимъ и не порицаваме, за туй дѣто виждамы че въ нашій народъ е малка еще четицата отъ онѣзи, които сж на нашытъ умъ, отъ къмъ насъ и които съ насъ заедно дигатъ гласъ да ся унищожи калугерството; ный признаваме, че по голѣмото множество отъ нашій народъ иска да има владыцы и патрицы. Нека имъ сж честиты! Ный съ нашійтъ гласъ ся тегламъ назадъ прѣдъ неговжтж волж, но не можемъ да прѣмълчимъ и да му не напомнимъ, да внимава що прави и съ прибързано изпиваніе на Патріархъ да не осакати самъ себе си. А ще ся осакати и ще направи голѣмж повредж самъ на себе си той, т. е. народътъ, ако заслѣпенъ въ блескътъ на патріарха забрави своіятж сиротыніж и голотыніж. Много работы има еще които сж останжли подъ мишдерытъ; много установленія има еще недопискараны, а много еще има и не захванжты, и какво има да стане ако всичко туй ся напусне като ся избере Патріархъ? Съ избираніето на Патріархъ *св. Синодъ* добыва могуществото и крѣпостьтж си; а кой може да ни сж поручи че този вѣка да тури подъ зелкж всичкытѣ трудове и постановленія на съборътъ? Кой може да ся бори съ *св. Синодъ*, когато въ неговж власть сж най-страшнитѣ оржжія: канони, черковж, православіе, държава, правителство? Съборътъ може живъ да ся одере отъ работж, да ся труди и да работи за всичко онова кое-то св. Синодъ има всичко да развали и да смете като паъжжнж неговытѣ постановленія. А че правителството ще бжде всякога отъ къмъ синода а противу съборъ, а още и като братель на православіе-то, това само дѣцата немогжтъ да го видятъ и да го познаіжтъ. А че борбата между синода и събора е съвсѣмъ неравна, и те е ясно като день. Или владыцитѣ съ — *сепаратный си вотумъ* не показахж вече какъ мыслятъ да ся обхождатъ спряно съборътъ? А какво ще бжде тогазъ, когато ся осили Синодъ-тъ? Синодъ-тъ ще бжде покорно орждіе, чрѣзъ което правителството (Австр.) ще да парализирова вситѣ усилія на събора и така ный щемъ да ся повьрнемъ въ старото състояніе на калугерскыйтъ вгалжкъ и пашалжкъ. Защо? Защото не смы еще осигурили правдинытѣ на народа съ постоянны и непоклатны установленія, а пакъ прѣди това искамы да приспѣлимъ патріархъ да си изберемъ!

Но тъй искалъ народътъ! Като тъй иска нека му е честитъ! Само да ся не кае послѣ.

Въ свѣдѣнія та за разотиваніето на прѣдставителитѣ Право за да ся покаже не единомысленъ ужъ нашъ и да измѣри причинж да ны порицава мотаеви нѣщо да изрече противу часъ, безъ да е можилъ да го скопоса. Като разбирамы намѣреніето му повече отъ духатъ му колкото отъ писанното му, ный го отправямы да търси отговоръ на своитѣ поплетушны намѣкы въ ясныйтъ за това разборъ на горѣприведенныйтъ членъ, който ный прѣпоржчваме и на онѣзи отъ нашитѣ соотечественицы на които чакъ толкозъ е пламнжла душата за владыцы, та искатъ и новы епархіи да составятъ.

Съвѣты за милосердіе

Англійскыйтъ вѣстникъ Таимсъ съвѣтува Френското Правителство да даде амнистія (всеобщо прощеніе) на запрѣнытѣ бунтовницы, съ исключеніе на началницытѣ. Слѣдъ като споменува въ начало колко мжкы теглятъ прѣзъ тѣзи горещы мѣсеци, затворены въ болничавы тьмницы, слѣдува така нѣкакъ:

"Не трѣба да забравамы че голѣмъ брой отъ тѣзи человѣцы сж невинны. Необходимо е да испытатъ началствата до колко сж повинни просты народостраженици, или сынове уловени при бащытѣ си. Правителство разумно отъ това и милостиво рѣшило бы че само на върховнитѣ трѣба да ся наложи строго наказаніе и че заблудемытѣ послѣдователи ся наказахж достаточно чрѣзъ затваряніето до сега. Когато ся привзе градътъ, и чиновници тихы еще и обмыслены не бы могли да распознаіжтъ кои сж зели участіе въ борбжтж, и кои сж присжтствовали само като просци зрители, но побѣснѣли отъ гнѣвъ тѣ ловяхж и убивахж които имъ падняше въ ржкжтж, безъ никакво припытваніе. Трѣба и да ся забѣлѣжи че много пламнія сж станжли чрѣзъ обиждаціето на съсѣды, които сж искали да докажжтъ ревностьтж си за редътъ, който, отъ какъ сж си мирували до пламнаціето на войскытѣ отвжтрѣ стѣнытѣ, започежхж непослѣ да обиждатъ комюнистытѣ. Участьта на повинитѣ е достойна за смиляваніе. Но участьта на злочестытѣ мжжіе, жены и дѣца, които ся укоряватъ че сж имали сношеніе и сж живѣли въ срѣдъ бунтовницытѣ, но които дѣйствително не сж зели дѣйствително участіе въ бунтътъ, е хула и бесчестіе къмъ правосждието.

Мжжіетѣ които управляватъ сега властьтж въ Френско трѣба да размыслятъ да ли не е врѣме да ся даде амнистія на онуй множество отъ заблудены бунтовницы, като ся запазва приличното наказаніе за онѣзи, противу които има доказателства че сж извьршили нѣкое важно прѣстжпленіе. Слѣдъ сключваніето на мирътъ, Парижъ ся намѣраше подъ властьтж на множеството, което имаше единъ само интересъ, спазваніето на тъй наричаемитж граждинскж войскж. Всичко ся виждаше по прѣдпочитително отъ нуждатж да испълнятъ онова което сж длъжѣли на домовладѣлцытѣ си и на кръчмаритѣ и отъ развлеченіята като народостраженицы да пяднжтъ пакъ въ единъ животъ съ дългово и лишенія.

Тѣзи наклонности естественно улесняваxж плановетѣ на онѣзи мжжіе, които станжхж вече извѣстны като прѣдводители на комюнжтж. Не трѣба еще да забравимъ че прѣзъ Марта всяка свободолюбива партія въ Франція ся намѣраше въ постоянъ страхъ отъ роялистскытѣ натрягувания на Съборътъ. Безпрѣкословіе вышегласіето на този съборъ, който ся избра просто, за да сключи мирътъ, а не за да съчини уставъ, поиска най послѣ да наложи на Франція графа Шамборя. Неговътъ планъ пропадна, отъ една страна поради постоянжтж волж, коіятo показа мѣстото, и отъ другж поради твьрдѣ назадничавытѣ начала на голѣмото; но прѣди четыри мѣсеца не е никакъ чудно ако работното Парижко людство е вѣрвало че Републиката ся намѣрва въ прѣчеждіе. Като земамы прѣдъ очи всичко това, мыслимъ че никой неможе да упорствува че на този часъ е наврѣмено нѣкое си строго дѣйствіе противу всичкы. Доста кръвь ся проле. Разумностьта и милостьта съвѣтуватъ опрощаваніето на голѣмото множество плѣнницы. Никой не жали ако прѣдводителитѣ на комюнжтж ся накажжтъ строго отъ обществото което тежко обругахж; по Европа ще ся обр... отъ милость къмъ злочестытѣ заблуде... къмъ невинытѣ жертвы на разореніето, ... то тѣ сами не сж приготвили."

Прѣкраснытѣ тѣзи мысли и красно... чивы доводы на Англійскыйтъ вѣстникъ можахж да ны не подсетатъ да изрази... всенароднжтж си благодарность ... наше Правителство за опрощеніето ко... прѣди малко благоволи да издаде ... вече отъ забѣгналитѣ наши соотечес... ницы компромитираны нѣкакъ въ деви... ніето на 1866, но въ сѣщото врѣме ... зи думы ни докаватъ на умъ и за ... гытѣ тѣхны другары въ Кютая и Ка... и за онѣзи виновницы тлѣющытѣ въ ... ничавытѣ тьмницы на Діарбекиръ, отъ ... то повечето, споредъ правосждитж ... на Таимсъ, заслужватъ милостъ и ... щеніе, ако ся земе прѣдъ видъ и само ... растатъ има по онова врѣме въ кое... намирихж тѣ обвинены. Въспользуваме ... подсѣщаніето при прочитаніето на ... тѣ краснорѣчивы думы въ Таимсъ ... не можемъ съ изражеиеето на благо... нностьтж си за опростенытѣ да не пр... жимъ молебнытѣ си гласъ за опроще... и на другы обвинены и затворени, за ... поне, на които обвиненіята сж по леки ... за които може да ся мысли че са же... тва на едно не точно припытаніе ... а сега на несмысленаніето има поради ... гото занятія на онѣзи които трѣба ... ся смыслятъ за тѣхъ, и на боязливо ... смѣяніе зъ измолваніето имъ отъ ... на роднинытѣ и ближнытѣ имъ. При ... кжтж почесть къмъ правосждието ... можемъ да не покаемъ на милосердіе ... зи на които въ ржцѣтѣ е и сжда и ... лость, насьрдчени въ това отъ при... на Таимсъ и отъ характеризующия... османскытѣ правы османскж пословица: джа еденинъ ели кесилмесъ.

Описаніе на Визенскятж каза

Визенската каза, която дрьжи прост... коло 96 четвьртини часове, отъ които ... планинисто мѣсто а 1/4 поле, има за прѣдѣ... отъ къмъ вѣстокъ Ченгене-Сарайската ... отъ — западъ Бунаръ-Хисарскятж каза; ... — Сѣверъ Моленскятж; отъ къмъ Югъ ... Бургаскятж казж, а на С.-З. ся до сега ... хыло-Бургаскятж, и на югъ е Чорлеско... тж казж.

Тя състои отъ слѣдующыты 26 села ... чифлиги: Малко-Търново въ окружіето ... Пенека, Чюнгара, Ятрость, Велики само... гарскы. Евреилы, Чакжлжж, Сергенъ сиръ... Ташь-Татарещь, Пазарлжкюй, Чорибаш... Татарли, Чюфешли, Димирларь, Османсла... фуларь, Карабичекъ само турскы. Дагъ... фуларь черкези. Азъ-Буга, Тулчи-кюй, ... вренджикъ, Мюселимъ, Менгеретъ гр... Балихора, Кючю-кюй, Сипанлж сж чиф...

1. Малко-Търново на С.-З. 12 часа ... стояніе отъ Визж, най-далечното село на ... зж, има 800 кжщы, и отъ него станали ... него принадлѣжатъ още 474 кжщы отъ ... дуіжщы въ колибы, които ся намиратъ ... му най-далечныты до четыре часа, а ... близныты 3/4 часъ: Шиндлигово 13 ка... Станково 12, — Пейково 4, — Бабиня ... 6 —, Дѣдо Куци 4 —, Гарановци 9 —, Бы... во 3 —, Чюкаре 8 —, Папрвица и Сиби... вово 20 —, Кладара 30 —, Елиново 4 —, ... ково 6 — Чиклифовъ 90 — ... Горна ... Долна-Бунила 12 —, ... галово, 25 —, има и черковица, Кырьчи... 22 —, има и черковица, Маглей-кюй 30 ... съ черковж, Чючюво 20 —, Московъ 4 ... Горне-Лафи 7 —, Долне-Лафи 5 —, Е... либа 6, —, Силазличь 7 — Сѣрпачь 10 — ... ново 8 —. Хлазово 11 —, Карапдкъ 25 ... Пидже-Сѣртъ 10 —, Радославовци 5 —, ... кови 15 —, Махлата 10 —, всичкы на ... 1274 кжщы. Жителіе около 6000.

То е като единъ малъкъ градецъ. Дѣ... на четыре махлы: Орта-махле, Чюрю... ската, Поп-Николова и Кукозела. Отъ ... дины пасемъ седи чиновникъ Мюлюрнъ ... дружень съ единъ катипинъ (писарь) с... сечнж платкж, прьвый 500 гр. вторый ... гр. съ единъ съвѣтъ (меджилишь) съ... отъ 12 членове (азы) рѣшиватъ малки ... пры, и залягатъ за събираніе на дан...

За распращаніе тукъ тамъ нижтъ по... привленіето си двѣ заптіета и нѣколко ... куруджіи. Дановътъ съ военж замѣка ... дель-аскеріе) е 122 хыляды гроша. Бе... за овцыты; около 100 хыляды гроша. С... скы бейгликъ около 6 хыляды гроша. ... нѣколко годины насамъ плаща за всяка ... динж по 21,000 дв. една х. гроша отъ ... нафіе. Освѣнъ това заплащатъ сж още ... 6 хыляды гроша за еснафскы гескерти... русадіета и пр. Отъ 5 год. насамъ и пр... 6 хыляди ондалъкъ (десятъкъ) на дени... заплащатъ. Отъ годины си е имало учи... което наричали кылія, въ се ся е учило ... грьцкы.

Прѣди 16 годины на 1855 л. съгра... едно голѣмо и нарочито за училище за... Прѣди деветь годины начинуватъ да у... него по Българскы, но и то по наустни... скы редъ. Едва на 1869 л. доведохъ за ... читель Г-на М. Куртева отъ Одрене, ко...

обьрнаѣ рѣдъть на училището по сегьшнѫ методи да прѣдава: Грам. Истор. Землеоп. Катихызисъ Числит. и Турскый языкъ.

Но на горкый смьртный чясъ му былъ близо. Подиръ 4 мѣсеци отъ стѫпванието на учителско званіе прѣлязъ Богу души. Вѣчна му память! Слѣдъ покойныя, като немогли да намѣрять учитель способенъ училището на си дошло пь прьвый рѣдь по наустничярскы.

На другѫтъ годиѫ си по нарядило училището като ся слобихѫ съ другъ учитель и така сега ся прѣподава на: Българ. Грам. Бьлг. Ист. Землеописаніе, Законъ Божій, Читателищнѫ и пр и турскый языкъ. Ученици 120, нь зимѣ надминуватъ числото 150. —

Около 60 ученика распоредѣлени на три класе, въ които ся прѣподаватъ горните прѣдмѣти а въ другы двѣ отдѣленіята учять ся на прочитъ и писмо. Черковы има дѣц: едиѫ православни, и другѫ католика. Свѣщеника отъ селото 10, единъ католикъ за католическѫтѫ черковѫ, 2 православны, отъ които нѣкоѭ годиниѫ по 4-ца нѣкои по троица, оставатъ да слугувать въ православнѫтѫ черковѫ и на православныты а другыты получать по другыты села. Хубави сѫ и приличны, нѣма никой кюсе, всичкы сѫ брадати, обаче, что да ти правятъ брадыты, като нѣмать нищо въ главыты. Носятъ на главыты си килимянки и черна длъгѫ дрѣхѫ на гърба си за отличіе отъ другыты хора. Училището е близо до черковѫтѫ, но тѣ (свѣщен.) на дали знаятъ отгдѣ ся отваря и затваря.

Малко Търново лѣжи въ срѣдъ балкана на черноморскый улей на едно писко мѣсто, изобиколено съ бърда, около които ся намиратъ слѣдуѭщыты по забѣлѣжителны рѣкы и извори: Голѣма рѣка отъ камъ истокъ на селото на растояніе единъ чясъ. Делѣевска на югъ $^2/_4$ отъ чясъ, Сушица на Западъ $^1/_2$ чясъ на растояніе. Извори: конскыты вриселе, езерото на юговъстокъ $^1/_2$ чясъ, Дукузакъ на сѣверъ 1 чясъ раст. (деватъ отоци), на тѣзи рѣкы и извори има 21 воденици за меленіе бришно. 8 тепавици за дрѣхы и 4 бичкыи за биченіе джекы. Рѣкыты и изворити спомагатъ още да поятъ лѣгѣ деницата си фасултъ, влашката (царица) и пр.

Вѫтрѣ въ селото има много хубави извори направени на чюшми, тѣ сѫ: голѣмый и малкый врисе въ срѣдъ селото на мѣстото което наричятъ чяршія. По другыты махли тежѫтъ: чюрбажійскый, Крагуевскый въ Кукозеда махле си най-лѣкѫ водѫ, Калугерскый, Осеновый и Калника. Тѣзи извори освѣнъ дѣто служатъ за піяніе и праніе, служатъ още да поятъ градинкыты въ селото и подселото.

Околны забѣлѣжителны мѣста сѫ Делиево, Черногорово, св. Пятка.

Делиево $^3/_4$ чяса на растояніе на югъ гдѣто става сборъ (панаиръ) на св. Троицѫ е единъ высокъ издвигнѫтъ връхъ покритъ съ дрѣвеса. Тоя врьхъ сьстои повече отъ камени. На врьха има единъ голѣмъ камарѫ камени отъ простъ мермеръ и подъ неѭ едно голѣмо вирище водѫ, които почитатъ за святѫ водѫ (Агіязма); попове по светѫ Троицѫ раскѫтъ хората отъ святѫтѫ водѫ и пьчъ даватъ по-малко да пійнуватъ и да ся оплакватъ.

Около 100 раскраче надолѣ по върха има на вѫтрѣ единѫ пещерѫ, въ която ся намира водѫ; които стои на вѫтрѣ въ земѣтѫ, до 40 и повече раскраче и неѭ почитѫтъ за святѫ водѫ. Тамъ още казватъ не была да влиза женены мѫжъ и женско, защото вѫтрѣ ся надувать змеи и да излѣзатъ на вѫтъ. Като отидохъ на врьхъ това свято мѣсто, вѫдохъ на вратѫтѫ му единъ грьцки свѣщенникъ да рѣси, замиѭхъ отъ страхъ, навлизѫ пиніе на устата на пещерѫтѫ, дѣто чакахѫ да ичь изнесѫтъ водѫ за да пійнѫтъ и ся поспитать, поискахъ чрѣзъ тѣхъ да мина за да изгледамъ пещерѫтѫ. Въ това врѣмя излизаше едно 13 годишно момиче съ стомничкѫ водѫ. Отъ стоящыты на устѫтѫ на пещерѫтѫ, едни зехѫ да думатъ, была ли женско да влиза и другы казахѫ, че то было малко, та было. Като начинахъ да влизамъ зехѫ да ми говорятъ, че жененъ небивало да влѣзе, че ся надувалъ вѫтрѣ, та не можелъ да излѣзе, доказахъ имъ че несьмъ женевъ; за това нѣма да ми бѫде нищо. Слѣзахъ, но то бяше много тъмно, послѣ ся слобихъ съ единъ свящъ и приглѣдахъ добрѣ пещерѫтѫ. Има пространство вѫтрѣ около 50 четвьртыти дюлгренки аршина. Мѣстото е вѫтрѣ неравно. Въ най-ниското стои водата. Отгорѣ сводѫтъ е все отъ естественъ мермеренъ камъкъ, отъ който капеше водѫ и ся слива долѣ въ ниското. А оттова може да ся заключи че тази вода ся слива отъ во-горнити пластове на врьхѫ, и ся събира тамъ въ праздинѫтѫ.

— Черногорово е мѣсто съ единъ много добъръ изворъ съ сладка и студенѫ водѫ изобиколенъ съ дрьвеса. Тукъ става сборъ подиръ св. Богородица въ недѣлѫтѫ.

— Св. Пятка е край селото въ едни гробища. Едно врѣмя приняше вѫтрѣ въ село и сборътъ и былъ прочютъ по всичкѫтѫ околность отгдѣто дохождали и много гостіе, но поради размирства, които ставали тоя врѣмя и злочинствата на Хасиійскытѣ Турци, оставили ся да правятъ тоя сборъ. Но отъ какъ станѫхѫ прѣди 9 години католицы у насъ изнаѣрихѫ на тоя св. сборъ и избрахѫ това мѣсто гдѣто става сега. Сборътъ става въ пятъка слѣдъ св. Троицѫ. — Въ тѣзи три мѣста на тритѣ сбора въ годиниѫтѫ, пръскатъ ся за иденіе и пініе около хыляда бѣли меджидіята Его единъ сумѫ пръсканя за нѣтъра, отъ коіѭто, яко бише давана и употрѣбена за нѣкоіѭ подѣзнѫ работѫ, щяше да излѣзе невьображаемо добро.

Когато ный давамы и пръскамы по толкова си гроша за таквисъ минутни наслѫжденіята, бывали да ся оплакваемы, че смы народъ сыромахъ, та неможимъ да си подпьржимъ и съставимъ каквыто прична училища? Но само това количество ли е харчено за прѣздно? Прѣзъ годиниѫтѫ петъ пѫти още толкова и за другы праздни нѣща отиватъ, та ся набира на годиниѫтѫ около 100,000 гроша само наше село да харчи за голи веселбы и праздни надѣжди: Като ся веселимъ тъй безъ да ны е грижа за събиранѣ на уметвенѫ храмѫ, дали не щемъ замрьзѫ като комаря подъ зеленото дрьво, гдѣто свирелъ и пѣлъ и ся веселилъ?

Въ Малко Търново токо кажи че всичкы почти стары и млады, които сѫ еснафи и търговци, знаятъ да прочитатъ и си записватъ имената. *Образуваніе.* Нѣма още никакво. За прѣпитаніе. Едни сѫ еснафи, за които има: 35 бакалоницярскы дюкеніе, 'ленепеджійскы 10 —, кундураджійскы 4 —, кусмеджійскы 13 —, арабаджійскы 4 —, мутафскы 5 —, фурни 2 —, кафенета 5 —, прамагарскы 12 —, кружилкы 2 —, (дюгени въ които работятъ смѣсени (сплавени) вещи и сѫдове отъ сливъ (калай) и свинецъ (куршюмъ), табакхана 1 —, кожюхаръ (кюрчіе) 1 —, ковачкы дюкене 11 —, тюфекіе единъ, фучеджійскы дюгене три, берберници 4, и много душъ терзіи и люлгери. Имать още градинарство, за което има петь заряваѣтъ бакчеси, оржчлъкъ, скотоводство и джелепликъ. Има нѣкои та дѣлатъ керести и джекы по горѫтѫ.

Произведеніе. Земята като планинста не дава много жито, но много добьръ ленъ става, земята е сгодиѫ за трьндафелъ, но нашиты селени незнаятъ да ся ползуватъ отъ това произведеніе. Хранятъ и помалко бубы. Лозя нѣма никакъ. Фасулъ добьръ излиза.

— Наклонни. Мѫжкый полъ не толкова камъ черковѫ е наклоненъ, колкото камъ мехпѫтѫ и кахвенетата. Младытѣ ужъ стрѣмятъ ся камъ наукѫтѫ, но па имъ е мило да ся отдѣлятъ много надалечь отъ простолиіта. За доказателство на това служи училището, у което има само около 150 ученици отъ 6000 жители, и тѣ стоварени врьху главѫтѫ на единъ учитель. Женскый полъ е много набоженъ и твьрдѣ трудолюбивъ, лисува му наката само. (Слѣди)

Описаніе на Юшюлійската Аязма—Дѫлѫнъ-дере. Х-оглу Назарджийско окружіе.

За да дадемъ изясненіе на почитаемыты ви читатели подробно да разумѣятъ дѣ ся намѣра реченната аязма, която не е нищо друго освѣнъ единъ простъ природенъ изворъ, дѣто природата е надарила повечето въ такъвъ положеніе мѣста, отъ които ся намѣра и самото за което ще опишемъ; но главната ни цѣль е, да докажемъ че въ туй мѣсто на реченнытъ изворъ, събиранѣ-то причинява повѣчето съ блазности, много безредны и безприлични работы, отъ събиращытѣ ся тукъ околны селяны, и другы, а не нѣкои полза, или да кажемъ за тѣлесно нѣкое здравіе. Не! сѣсѣмъ друго-яче става и тукъ работати, на която пзъ като очевидецъ и очудванъ на тѣзи хора по тѣзи мѣста за тѣзи безпредпримѣты що ставатъ, дерзнахъ съ слабото си перо да дамъ отъ малко малко любопытно вниманіе на почитаемата на публика да сѫди въ какво заблужденіе ся намира тука народа, и то яко не е повечето вината отъ свещенници-тѣ които не поучаватъ народа като неспособни, и не настаяляватъ тѣзи още тукъ необразованы людіе. —

Тукъ има всяка година на 17 Юлія то есть на Св. Марина да ся събиратъ отъ околнытѣ села за празднуваніе ужъ памятта на св. мѫченица, и да ся кѫпѫтъ за здравіе на реченната аязма за които ще распрявимъ и отъ дѣ поси туй названіе Дѫлѫнъ-дере.

Реченнытъ изворъ ся намира 3 1|4 чяса на Юго-Западъ отъ градътъ Х Назарджикъ, и полвинъ часъ почти отъ селото Юшюлій на една ратлика покрита на около съ лѣсъ, който повечето е изкорененъ и станалъ на нивы. Тамъ въ храстака извира този много студенъ изворъ, изграденъ извътрѣ съ камъни и направенъ широкъ колкото гробница, покритъ отгорѣ съ покривъ, а отъ страниѭ лъкъ, дѣто ся набира хаменъ до повѣ вода що тече непрестанно, и ся изтича отъ долу подъ зданието, дѣто има особенъ изводъ, и изтичащецъ ся на долу събира ся въ нѣколко другы малки извори, кара нѣколко воденицы дуданицы, тоже поливатъ ся нѣко-ко бахчи съ дуданы, и отъ туй има названіе — Дѫлѫнъ-дере.

Тукъ нѣкои ся идватъ отъ вечерь че пренощуватъ въ храстака, или въ селото отхождатъ, а най повечето сутринти ще видишъ народъ повечето отъ селата като безбройны пчелы събирающи ся на матискъ, той по напрѣдъ да ся кѫпѫтъ отъ горѣ въ водѫтѫ, а най повѣчето преди да е изгрѣяло лучезарното слѫнце, за здравіе ужъ, а нѣкои безтидни нехрешнйовскы скопоспицы отъ мѫжѣето, или отъ момовцитѣ присѫтствуватъ като орли надъ трупа, та яко ся спусне нѣкоя жена дозу или мома да дѫ съ кѫпи, онъ сѫщъ безстидно ся хвърлѫ и той, отъ което постѣдватъ не казко боеве и кранови, отъ които случаи пека опишемъ слѣдующыйтѣ:

Преди да отидемъ на това мѣсто, азъ като странинъ покашихъ на нѣкой отъ пріятелитѣ ми, и като любопытенъ да видѫ що има какво ся върши по него мѣсто, пожелахъ да отида, и отидохы рано-чко, и като приближихы на реченното мѣсто, що да видишъ, сѫрны отъ гайды брѣнкалы, и вьково до сущъ рекохъ си сборъ.

Излѣзохы на горѣ да водата що ся кѫпѫтъ, и когато вече приближихы до тамъ сто единъ невидимо тласна едного отъ другаритѣ ми, който не падна по случай като ся задрѫга по между двамы ни, бре! какво е туй викнахъ азъ? послѣ ся исправи другъ като негонъ нѣкой повайфинкъ піянъ и залови едного [отъ пріятели-тѣ ми що то и него заедно съ дрехытѣ да го бутурясва дозу врьхъ женытѣ, ся претекохѫ Юшюлійцы и всичкы извикахе едно-гласно «Вашкайте съ калата» то есть съ ножовата' кипіѭ, бойжъ ся захвана и отъ двѣтѣ страны жестокъ, по благодареніе на Варненскы чаушенъ, който ся навѣрваше тукъ нарочно испратенъ за да пази благочиніе, и като извѣстенъ че сѣка година додѣ не стане нѣкоя бытова не може, дори съ 7. 8. джандарми та разпръсна померни двѣ-тѣ страны.

Рано еще сутринь-та, сто ти отъ село ся зададохѫ множество народъ, мѫжіе, жены, дѣца, кой съ курбаны, кой съ пѫлни пиоски, направихѫ що годѣ шатра дѣто ся направи водосвѣтъ отъ селскый свѣщ. и отъ другы които не познавамъ а на образа присѫтствувахы азъ и другаря ми едина и селскый учитель, а отъ народа сѣкій занятъ въ еденіе и піяніе, послѣ ся ржесхы, и каза священника: Елате са ресете братіѭ! но ни единъ не ся помѣсти отъ мѣстото си съ натежалыты си отъ піянство главы. Послѣ св. съ двама селяни тръгнахѫ да ржѣтъ пирующій народъ, и да съберѫтъ по нѣкоіѭ пара за селската Юшюл. черква, но отъ сѣка страна ся чуваше този кодкото отпратителнѣ толкозъ и гнусенъ отговоръ "да го гѫзѫмъ по шята" азъ сѫщъ дошелъ тукъ да лиѭ и да піѭ нѣмаѣ врѣме сега, подиръ тѣхъ вирнеше единъ отъ Рыльскы ты пиоцы съ едны мощы да бере милостыня при когото и да идеше чуваше: нѣмаѣ врѣме: Да ще Господь! я нѫкъ другы му казвахѫ по харамъ! и тѣй ся подигравахѫ съ него.

И тъй като холяхѫ тукъ тамъ единъ събраха 5: 10 пары сичко отъ ржесе, дѣцѫ си попове-тѣ по 5 1: пари ли по 70: не дадохъ хубаво вниманіе, като не ни пѣвѫваше въ работѫ, но туй сонно ни ся повтаряше изъ ужъ онѫзи пословиця "какъвто ти е кумеца такъвъ ще ти е светеца." (Слѣдува)

Изложеніе

На комисія-та, избранна отъ Бълг. Благодѣт. Братство „Просвѣщеніе," върху испытанието въ народното ни на Феперъ училище въ Цариградъ.

(Продѫлженіе отъ брой 30.)

Ный, т. е. Комисіята върху испытанието, имахмы да говоримъ еще за теченіето на испытанія-та качто и за положеніето на училището отъ това що видѣхмы, въ понеже узнахмы, че нашето безпристрастно изложеніе раздразнило нѣкои г-да, и тѣ зели да роптѫтъ, а понеже ный нито смы желали нито това смы дирили, принудены сѫмы да оставимъ испытанія-та страна и да расправимъ на овѣзи, които ся и пытали каква е и защо тѣзи Комисія за испытанія-та, когато сѫ присѫтствували тамъ толкозъ владици и чорбаджіи та сѫ гледали съ очитѣ си и сѫ слушали съ ушитѣ си, и като тѣ сѫ видѣли и познали тогазъ кого интересува изложеніето на комисіята и отъ кого е поставяна та? Тѣзи, които си задаватъ такъвъ въпросъ, нѣка знаѭтъ, яко до сега не сѫ узнали, че Благодѣт. Братство въ градътъ ни, като подпьржа 12 въспитаника, които сѫ най-пьрвытѣ ученици въ туй училище, и понеже има намѣреніе и за напрѣдъ да ны держи, а може бы и да ны умножи, интересува са не неправедно да узнае положително какво е състояніето на училището, т. е. каквы са были уроцитѣ които сѫ са прѣдавали, и какъ сѫ са прѣдавали, назначи тричленна комисія отъ по вѣщытѣ си въ тъзи работа членове и съ туй право тъзъ смиренна Комисія е заседавала наедно съ великоимытѣ чорбаджіи и другы велечены архмереи, и съ това право по длъжность и обязанность е викнала тя по дълбоко въ работытѣ, за да види що има подъ външнѫтѫ калайлама, и по тъзь причина тя състави изложеніето си съ обнародванието на което мысляше, че може да принесе и нѣкаква полза чрѣзъ показваніето на недостатыкытѣ за поправленіе и улучшеніе на това народно ни носящо училище. Нь понеже, както казахме, това изложеніе имѣсто да ся земе въ призрѣніе и да принесе полза раздразнило онѣзи, които нещатъ и на които може бы неизяся да ся чува, правото за да не имъ развалимъ кефътъ, ный прѣкъсвамы обнародванието на изложеніето си, което обчо доставямы на цѣло на онѣзи, които, бѣхѫ ни възложили тъзь мисіи, и които то най вече интересува. А колкото за публиката, понеже бѣхмы започнали за да свьршимъ, и да ны не останимъ сѣсѣмъ не поняты, ный ще кажемъ въ кѫсо че, училището прѣзъ минѫлѫтѫ година не е вьрвало никакъ напрѣдъ и че ученицитѣ сѫ губили врѣмето си и най послѣ, че вината, до колкото можахмы да познаемъ, не е у никого другыго освѣнъ отъ самовластното Настоятелство състоящо отъ едно лице, родолюбиваго Г. Г. Г. Моравенова, които отъ родолюбіе ризувѣва са, и не отъ друго избралъ за директоръ свойтъ познанница Г-на Дим. Павлова, человѣкъ почтенъ и псадъ любъръ, но учитель недостоинъ и неспособенъ, както и за Грьцкый и Френскій учитель бѣ настаналъ единъ шарлатанинъ грькъ.

Ный ся не стѣсняваамы да исповѣдамы тъзь истина велегласно, защото тѣзи учители сѫ на лице, и всякой който не вѣрва може да ся срѣщне съ тѣхъ и да види яко тѣ заслуживатъ да сѫ такъвъ какъвто сѫ, и яко е было възможно въспитанницитѣ на Братството и другытѣ ученици да научатъ нѣщо отъ тѣхъ. Ный смы еще и принудены нѣкакъ да разгласимъ това чрѣзъ печатъ, защото са научавамы, че упорното единостволие Настоятелство, подпьржано отъ покровителитѣ си, тъкми и за напрѣдъ да прѣдаде училището на нѣщыйтѣ и многоспособныйтѣ директоръ высокоученаго Г-на Д. Павлова.

Съ това ный свьршамы обяснѣніето си, понеже то е въ нашѫ ржка, а въ ржката на Братстото е да промысли за въспитанницитѣ си какъ ще бѫде по добрѣ за тѣхъ въ туй училище ли да гы держи или да види някъ да постѫпи както е по добрѣ. А въ ржката е и на днешното Настоятелство да ся постарае да повыши училището, или да го остави съвсѣмъ да запустѣе. Ный призоваамы всичкы присѫтствуваащи на тъзи испытанія яко познаватъ, че смы казали нѣщо по пристрастіе прьво или лъжовно нѣка налѣзатъ да ны изобличатъ публично чрѣзъ печата.

Членове на Комисіятѫ. * * *

Испытаніе и угощеніе.

Спорѣдъ дадемото прѣдизвѣстіе, минѫлѫтѫ недѣлѫ станѫ вече испытанието въ Българското училище на Татавлѫ, подпьржано отъ Българското Благодѣтелно Братство "Просвѣщеніе" въ Цариградъ и слѣдъ него станѫ угощеніето прѣдложено отъ сѫщото Братство въ единъ отъ градинытѣ на Татавлѫ за честь и за память на това испытаніе. Испытанието си отвори съ обыкновенното въ таквызи врѣмена молебствіе и слово отъ учителя на сѫщото училище прѣдъ присѫтствіето на многобройно множество. Отговоритѣ на ученицытѣ, въ сравненіе на врѣмето прѣзъ което сѫ учили, бѣхѫ твьрдѣ добри, което ни прави да похвалимъ Г-на Коча Дамянова учителя за трудоветѣ които е положилъ за да развіе ума и способноститѣ на ученицытѣ си. Три чяса почти траѣ испытанието свьрщено съ пѣсни, похвалы и молитствованія за по-добры успѣхы, слѣдъ което ся дадохѫ награды на ученицытѣ и множество-то потегли за градинѫтѫ гдѣто го очакваше прѣложената трапеза. Избраната за това градина си отличаваше отъ другы по това, че вратата ѝ бѣхѫ накитени съ цвѣти, вѣнцы и пр., Запитетати които стояхѫ прѣдъ вратата посрѣщѫхѫ учтиво гостытѣ които тъй тьржественно идяхѫ на назначеното мѣсто. Доклѣ ся чакаше всичкы да ся съберѫтъ, ученицытѣ придружени отъ нѣколцина отъ настоятелитѣ бѣхѫ отишли да поздравѫтъ юзбашята на запитітѣ въ честь на когото ся испѣхѫ двѣ пѣсни. Въ това врѣме гостието бѣхѫ вече събрани, и по обще желаніе Негово Благоговѣйство попъ Висаріонъ, служитель на Бълг. черковѫ на Фенеръ, благослови трапезѫтѫ на присѫтствующытѣ, които на брой до 150 души, подъ гѫстѫтѫ сѣнѫ на лозытѣ и дьреватата, пачнахѫ съ голѣмѫ охотѫ обѣдѫтъ. Слѣдъ пьрво похапованіе Г. Димитрій Н. Павловъ станѫ и прѣдложи здравицѫ: за възражданието на народный духъ у Българытѣ, за надѣждѫтѫ коіѭто имамы за успѣхъ в напрѣдъкъ за въ бѫдащее, за Братстото което е избрало просвѣщеніето на народа за своіѭ цѣль и за настоятелстото му което е имало инициативѫтѫ да ны събере за прьвѣ пѫть тъй заедно. Шумны и продъжителны ржкоплѣсканія послѣдвахѫ тъзи колкото приятелнѫ, толкось и сполучнѫ здравицѫ. Слѣдъ малко Г-нъ Тодоръ Иленъ станѫ и прѣдложи здравицѫ за народа, като исказа усиліята които прави за просвѣщеніето и ползѫтѫ коіѭто що има отъ това. Тъзи назравицѫ както и ни испыты исполѣ отъ Г-да инициатели, ся послѣдоваха отъ гѫрмогласны и въсхытитѣ шы ржкоплѣсканія. Третя здравица прѣдложи Г-нъ Д. В. Македонскы за здравіето на триты сестры на общѫтѫ майкѫ Българіія: Мизіія, Тракіія и Македоніія, като насьрчи доброто съгласіе, единодушіе и любовь по между нѣмъ — нѣчта колкото важны толкось и необходимы за врѣмената въ които живѣемъ, за отбѣгваніе на прѣпятствіята отъ страниѫ на народытѣ ни недоброжелатели. Нѣли еще на здравіе на всичкы българскы дружества, а особно на Цариградското Читалище, и Братство които сѫ много спомогнѫли за свѣстиваніе на Македоніія, която безъ тѣхъ, а особенно безъ пьрвото, можеше твьрдѣ лесно да напѫлни торбѫтѫ на Гѫрнытѣ. Г-нъ Паскалъ Г. Паскаловъ, прѣдсѣдателятъ на Братстото станѫ слѣдъ него и прѣдложи здравицѫ за дълголѣтствіето и славѫтѫ на милостивый ни Господарь Султана, като прибави че на Н. И. В. особно дѫлжимъ свободѫтѫ коіѭто имамы както туки да ся съберемъ, тъй и да работимъ на полето на общото просвѣщеніе. Тоя бѫде послѣдванно отъ пѣсень за славѫтѫ и дълголѣтствіето на тогозъ за здравіето на когото ся піеше. Г-нъ подпрѣдсѣдатель Д. Хр. Тошковъ пи за здравіето на всичкы които сѫ благоволили да помогнѫтъ съ возможнѫтѫ си помощь на Братстото и Читалището като притури че на такъвъ родолюбецъ ный дѫлжимъ този ходъ на работытѣ. Като въ отзывъ на това пѣвецътъ на Бѫлгарскѫтѫ черковѫ Г-нъ Христю пепѣ гѫрмогласно и гармоническы "*достойно есть*" Слѣдъ малко Г-нъ Христю Панчковъ прѣдложи здравицѫ за народа, за Султана и министрытѣ му коіѭто и заключи съ пѣсеньтѫ на Българскый воевода Дойчинъ Петра. Г-нъ Д. В. Македонскы повторително станѫ и пи за честь и хвалѫ на нашитѣ равностоятелны просвѣтители и учители Св. Кирилли и Методія като разнѫ какво вліяніе сѫ имали тѣ въ прьводый ни бытъ. Начѫ ся тогазъ пѣсеньтѫ. "И слѣдъ тысяща годины," слѣдъ свьршаніето на коіѭто показа какво значи тя и зачто ный сега пѣемъ. Притури още че піе за здравіето на Султана, на ми-

нистрытѣ му, на Читалището и Братството и на всичкы Българскы дружества.

Повторително станѫ Г-нъ Д. П. Ивановъ и прѣдложи здравицѫ за Българскыятѣ вѣстникари и печатари като доказа че народытѣ не можѫ дѫжи тѣмъ които съ своитѣ лучезарны органы могохѫ да вдъхнѫтъ на народа любовь кѫм народно просвѣщение. На това Всичкы съ жвлъ забѣлѣжихѫ че не бѣли чести тозь пѫть да си намѣри на тази трапеза ни единъ отъ вѣстникаритѣ. Притури, че пи за народа, за ученицытѣ и за сѫбранытѣ на туй угощеніе. Послѣ станѫ Д. Г. Коларовъ и каза че ще пи за засилваніто на развитіето на тозь духъ който сега въдушевяви народа, като избори годѣмытѣ добрини които ще принесе той приружень съ благоразуміето. И тѣй ни за напрѣлъкъ, за цѣлото народно тѣло и за дружествата. Десета здравица прѣдложи Г-нъ Рачо П. Славейковъ, единадесето-годишнѣтъ сынъ на Господина П. Р. Славейковъ, който станѫ да піе *за здравіето и успѣха на всичкы Българскы ученици*. Но понеже на здравната чаша бѣше съ водѫ а не съ вино той притури: „Като вентърстенъ и ученикъ, не съмъ навыкналъ да пійѫ вино, но това аз щѫ пійѫ водѫ, бистрѫ и мирнѫ водицѫ, за паметь еще и на това че та трѣбва да бѫде нашето главно питіе, дарено намъ тозкозь изобилно отъ природатѣ.“ Г-нъ Л. В. Дигоровъ пи за здравіето на всичкы присѫтствующи, на Настоятелството и Членовети на Братството. Г-нъ Д. М. Коларовъ пи пакъ за здравіето и успѣха на Българскѫтѣ интелигенціѭ. Него послѣдва Г-нъ Н. Миячевъ Касіера на Братството който прѣдложи здравица за добрынтѣ потыкѣ дѣлеш на братството и който трѣбва да му ся даде за да достигне още по-бързо назначеніето си. Г-нъ Никола Бойчевъ отъ Ловечь прѣдложи здравица ѭ нашето народно Духовенство като взяски тѫрлѣ спозучливо годѣмѫтѣ нужди кѫмто пъмы пай паче днесь отъ просвѣщеніе духовеството и ползата което принуси такъвото на народа си. *(Слѣдва)*

Никополъ 12 Юлій 1871.

Г-не Редакторе на В. „Македонія.“

Като пѫтувахъ по нѣколко села изъ Орѣховска-тѣ каззѫ, случи ми ся да минѫ и прѣзъ долни Луковетъ (Орѣховско), който е заселенъ отъ чисти Българи. Край него течѣ рѣка Искѫръ, който имъ прави годѣма пикость кога приходе годѣмъ. Тукъ край селото имѫ воденицѫ чиѳликъ и великоленна кулѫ.

Дазъ като любопытенъ, запытахъ единъ отъ селенытѣ да ми каже, чій сѫ тыи зданія; тѣ сѫ, каза на изеднинтѣ Мостаѳа Ефенди чиваджикъзтъ отъ Орѣхово. Видишь ли, каза ми селянинъ, онѫзи хубавѫтѣ кулѫ, онѫзи голѣмѫ, цѣло село сме енгарували 4-5 мѣсяци додѣ са е направила, па то само това да е, то вищо, ами всичкы-тѣ му полска работа трѣбва все ный да ѭ уработимъ, т. е. оранѥ, жѣтвѫ, орѣханѥ и най-послѣ щѣ му го закарамы и на скелѣтѣ, се енгарійѣ.

Ный тукъ, братко нашѫтѣ, работѫ не можемъ да ся похванемъ додѣ не изработимъ неговѫ-тѣ, яко ся опрѣ нѣкой, битъ и вързанъ ще го закарѫтъ слугытѣ му да работи. Па сега и Искѫръ, като дохожда голѣмъ, скѫсвѫ му съзтъ на воденицѫтѣ, че ще писне дѣто въ майѭ додѣ са направи. То ни е тажко и прѣ тажко дѣто му енгарувамы, въ най-тажко ни е, дѣто ся полигравѫтъ слугытѣ му съ женскѫтѣ чѣлядь, когато ги закарѫтъ да му жѣнѫтъ, въ кому да ся упличишь „Господь высоко, Царь-тъ далеко.“ Въ Орѣхово сме ся опазвале много пѫти отъ него, въ кой де го сѫди, като е той прѣвъ на мезличъ!. Чюдно ми е, Г-не Редакторе, какъ тъй Орѣховскій-тъ кайнакаминъ да не почита Царскы-тѣ закони и да не зема въ вниманіе опазванѫта на Царскытѣ врѣми подаяніови, отъ учителството на Дере-Беювцитѣ. Помислете, колко губѭтъ селени-тѣ, когато лѣтни-тѣ дежіе сѫ за тѣхъ най-скѫпи, а тѣ измайвѫтъ по енгарія на такыва Дере-Беовци, като Чивиджикъзтъ.

Инвѫ и за другы села да ви пишѫ, въ оставамъ за другъ пѫтъ. Ха! щѣхъ да забравѭ, азъ ходихъ и на Кирдуковскыйтѣ мъвистырь, тукъ въ вищо не видѣхъ, само двѣ монисча около 20 годишни, които ги цѣвилъ варочно Игуменкътъ (не щѫ му споменувамъ имято) да му слугуватъ. Ето какъвъ нѣравственъ животъ живѣйкытѣ старци-тѣ въ рѣченный мѣнистырь. Пѫтникъ.

Пишѫтъ на Куріе Д' Оріанъ отъ Одринъ слѣдующето вѣрху което той призовава вниманіето на вѣрховнѫтѣ власть.

„Българското народонаселеніе отъ каззѫтѣ Бунаръ Хисаръ като желаеше да ся служи съ матерніятъ си языкъ въ богослуженіето, зап-нѣдѫ тѣзи дни на свойтѣ новы священникъ да служи Българскы въ сѫмя отъ черквытѣ сѫмдеча сѫ тѣхно нѫждненіе. Но въ прѣмето когато священникытѣ изкарвашане болѣстенитѣ службѫ и всичкѫ присѫтствующи внимавахѫ и сѫ молѣхѫ, Кайнакамытѣ сѫдружень отъ единъ дузина заптіе и отъ мнозина владишны партизани, взѣзе на тъ вѣрѣ въ черквѫтѣ и принули всичкытѣ народъ да излѣзе, казвающе че служаи на единъ языкъ запрѣтѣна отъ вѣлѫмытѣ.

„Трѣба да ся забѣлѣжи мимоходомъ че вина дѣй годины народонаселеніето на рѣченатѣ каззѫ ся служаше съ собственнытѣ си языкъ въ богослуженіето; но отъ когато то е отхвѫрлило властѭта на Фенеръ и е изразило желаніе да вино подъ управленіето на Българскый Екзархатъ, употрѣбеніето на тозь языкъ имъ ся запрѣти отъ вѫлѫмата. Множестото мѫже Кайнакамы да го остави да сѫрши молитвитѣ си: но той бѫде неумолимъ; той затвори черкѫта и зѣ ключеитѣ.

„Тѫжителитѣ дойдохѫ въ Одринъ съ надеждѫ че ще намѣрятъ правда прѣдъ вѫрховнѫта власть на земята, но тамъ намѣрихѫ бѫде сустиа.

„Вѫлата заповѣда да ся испыта числото и на двата прѣдѣ: намѣри ся че въ реченѫтѣ казѫ имало 589 нуфуза (души) Българы и 109 нуфуза грѣцы; сирѣчь числото на Българытѣ е пѣть пѫти по-значително отъ числото на Грѣцытѣ. Си редъ тозь резултатъ станѫйтѣ управителѣ не дырѫа да рѣши въпроса. Наушенѣ ся че затворенѫта за Българы-тѣ черквѫ бѫла отворена за Грѣцытѣ.“

Ный не ще какезъ особѣ единъ думѫ: повелѣнето на Кайнакамытѣ бѫде обѫдно и прѣчестенно. Той е дѣйствѫ да е прѣброи новузытѣ? Вѣроятно за да ся знауи на коѭ страна принадлежи множество на народонаселеніето и да ся произнесе въ защитѫ на по голѣмото число, съобразно съ принципитѣ кѫмто служѫтъ за основаніе на Българскыйтѣ Екзархатъ. Тогазъ защо той не дѫде прѣдно на множестото сѫстоще отъ 589 лица противъ малочислени-стѣтѣ на 109? Толкозь пѫти имѫ сѫмы похвалили тоззи высокъ чиновникъ; но въ туй обстоятелство той ся показа несъспособенъ.

Три мѫна избрани отъ Българското народонаселеніе сѫ ся испратили въ Цѣригрѫдъ да да ся потѫжатъ прѣдъ В. Порта. Тѣ могѫтъ да ся увѣрѭтъ че правда ще имъ ся отдаде.

Ето single друго дѣло което ся извѫрши въ градецътъ Мустаѳа Паша близо до Одринъ:

„Преди десетъ годины, единъ священникъ грѣкъ стоящо, на силѫ, въ единъ отъ Българскытѣ черквы, и благодареніе на вліяніето на вѫлѫмата, той прѣдсѣдательствуваше въ медѫлишетѣ, противно волѭтѣ на народонаселеніето. Въ недѣлѭ, 31 Юлія народонаселеніето призова единъ священникъ Българинъ да служи въ черквата за които е прѣтѣ. Кайнакамытѣ извѣстенъ за дѫрзостьта на Българытѣ, отиде не забавно въ черквата и почна да изкара изъ служащитѣ. Но народытѣ тамъ ся въспротиви и не дѫде священника особѣнъ слѣдъ свѫршенѣта на богослуженіето.

„На другыйтѣ день дѣтѣ с рано тѫбоще да ся прѣстѫпятъ щѣ-тѣ вѫрховнѫта власть за да ся испита работата. Грѣкытѣ священники сѫ намѣри мѣртвѣ въ кѫлѫтѣ му.

„На скоро вѫлѫмата и послѣдователитѣ му раздадохѫ слухъ че Българытѣ го были утровили.

„По заповѣдь на властѭтѣ кадиврѣтѣ (мѣртвото тѣло) ся отвори; распрѣзъ го и доказахѫ че смѫртта му имала си причина слѣда болѣсть който священникытѣ ималъ отъ дълго врѣме. Обаче Българскыйтѣ священикъ все еще е въ затворъ.

Вижда ни ся че въ провинцитѣ турскытѣ власти кѫмнѫтъ повече да угажѫтъ на владишитѣ Нѣистина имѫтъ право и не ся лишѫватъ отъ подкорѣ въ Цѣригрѫдъ, когато бѫднытѣ Българы нѣмѫтъ за себе си освѣнъ доброто право. За добрѣ честь и въ вѫлишнитѣ защитницы имѫ человѣци въ които правдѫтъ не е само продана рѣчь и които имѫтъ на сѫрдце интересытѣ на дѫржавѫта.

Разны повини и извѣстія.

Понеже общото мнѣніе бѣше отдаго станѫлитѣ прѣзъ послѣдніе врѣме пожары въ Френско на потъжны послѣователи отъ комюнѫтѣ, правительство направи дѣятелны приготовленія и обнародва прѣзъ *званичный вѣстникъ* че пожарытѣ които станѫли въ Винцени, Нисси и Бурѫжъ никакъ не сѫ дѣло на злоиаѣніе но сѫбытія случайны послѣдовали отъ невниманіе.

Френского Правительство прѣдпріето дѣятелно да прилѫжава вѣрху улучшеніето на общественытѣ нравы. Едно окружно писмо отъ Министерството на Правосѫдіето заповѣдва строго прѣслѣдваніе на онѫзи които продавѫтъ безправственны изображенія и книгы.

— Одескый вѣстникъ пише че една особена комисія съставена въ присѫтствіето на адмирала Граббе посѣтила въ Севастополь стодныйтѣ мѣста за да направи станѫща на желѣзенъ пѫть еще и за направяніе на военно и търговско пристаніще.

— Споредъ както пишѫтъ отъ Петербургъ, въ Русскытѣ столицѫ по всичкытѣ политически и званичны кругове сѫ говори за войнѫ противу Австрія, не толкозь като вѣроятна, а като неизбѣжна и такваз които е въпросъ на врѣмето.

Холерата слѣдуча да прави годѣмы трошенія въ Москвѫ, и послѣдната жега само дала годѣмо распространеніе на тази синдемія.

Писма отъ Москва подтвѫрдяватъ извѣстенытѣ чрѣзъ телеграфъ-тѣ пожары. Въ единъ седмицѫ шесть пожара станѫли въ тозн градъ и въобще ся вѣрувѫ че тѣ сѫ работа отъ членоветѣ на Интернасіонала. Уловени сѫ вечѣ доволно лица които раздавали бунтовны прогношенія, които искатъ възстановеніе на республиканѣ въ Русіѭ и които изказвали симпатіи за бунтовницытѣ на Парижскѫтѣ комюнѫ.

Споредъ единъ телеграмъ отъ Тавридѫ Холерата ся распространявали въ тозн градъ.

— Споредъ извѣстія изъ Бѣлградъ Князь Милянъ сѫружень отъ наивѣтнѣчество отишелъ на топлытѣ бани въ Вукодлѣ и щѣлъ да ся вѣрне въ Бѣлградъ за 22 текущаго денытѣ на праздни къмъ ну, слѣдъ който ще трѣгне за Крагуевецъ при да ся наивѣри отваряніето на скупщинытѣ.

— На 7 Августа (и) ся отворило военно-сѫдовище за сѫдѣніе на извѫнишнѫтѣ бунтовници въ Парижъ.

— Телеграмы получены прѣзъ тѣзи дни отъ Діяръ-Бекиръ извѣстяватъ че възбунтуваннто племе Самиръ нападнало прѣзъ разны мѣста отъ Царскытѣ военны сѫлы разсѣрсѫвало ся и че една голѣма часть отъ него тѫрглило кѫдѣ югъ. Часть отъ войскытѣ слѣдуча да гони бѣгащѫтѣ бунтовници, а мнозина отъ началницытѣ имъ сѫ вечѣ изловены. Вѣрва ся изобщо че въстанието е близу да ся свѫрши.

— Сръбскыйтѣ народенъ сѫборъ въ Кировецъ, сѫдѣ като свѫршилъ наредѣйтѣ за черковното си устройство и ги поднесѣ на потвѣрденіе, рѣшилъ да пристѫпи до избѫраніе на Митрополитъ т. е. Патріархъ, но яко гледамы на Австроадѫжарскытѣ вѣстницы той ни не ще може да извѫрши нѫжнѣрешето си или яко направи това, то избѫрѫнѣто му ще бѫде унищожено, защото чрѣзъ това ще прѣстѫпи властѭта на закона. Сегашнѫйтѣ сѫборъ — Пише *П-Лондъ* — е като нѣкое установторно сѫбраніе, а не избѫрателенъ сѫборъ. То е свыкано, не да избере Митрополитъ но да изработи Уставъ за устроеніе на сѫборытѣ и на основѫ на тозь Уставъ, когато ся подтвѫрди, да може да ся избере Митрополитъ. На тозь начинъ, яко бы сѫборытѣ начетнѫтѫ да прѣдприеме да избере митрополитъ, туй избѫраніе за напрѣлъкъ нѣмя да има никакѫв важность: 1) защото не ще да бѫде прѣдпріето на основаніе на нѫжнѣ важнѫтѣ уставъ, но само по проектытѣ за уставъ, а 2) защото нѫма да ся прѣдпріеме отъ едно тѣло, което нѣмѫ власть за това. И тѣй Сѫборытѣ който е рѣшилъ да прѣдпріеме избѫраніето напусѫнѫтъ е земящето на законностьтѫ и е стѫпилъ на стрѫмѫ водѫ, на който, яко и въ послѣдній часъ ся не сѫбути, може да докара непріятны заплитанія.

— *Пари-Журналъ* иѫма че прѣзъ теченіето на Септемврія Министрытѣ Тіеръ, Бейстъ и Гревиль нѫма да ся сѫстанѫтъ и да ся договорятъ какъ да постѫпватъ заедно въ источный въпросъ тѣзи три велики сѫлы. Извѣстно е какъ Тіеръ ся старае за да спази традиціоналѣтѣ политикѫ на Франція въ Истокъ; и по негово покѫзваніе е това лѣто взѫкашнѣтѣ Министри на Австрія и Англія нѫма да ся сѫстанѫтъ съ него въ Версайлъ и, на противъ сѫбытіята които ся приготвятъ на Босфоръ, да скѫлчатъ тѫгубъ западенъ съюзъ. Бандерерѣ ся сумѫва по вѣроятно е че тамъ нѫма нѣщо на дѣло.

— Френскытѣ роби отъ Нѣм ко сѫ ся испратили всичкы у дома си, а останѫли само онѫзи които сѫ болѣдували или имѫтъ нѣкое наказаніе да изтеглятъ.

— Едно възбунтуваніе отъ Фенѫнытѣ станѫло въ Дубинъ варанѫли ся до стотина души. Полиціята сѫ намѣсила и утишила работытѣ. По това и много заграняніа станѫли.

— Единъ телеграмъ отъ Лондонъ (7 авг.) казва че вѣстникъ *Знамя* извѣстявалъ че три Френскы бронѫны кораби на скоро щѣли да тръгнѫтъ отъ Тулонъ; казувѫтъ че имало страхъ отъ новы запитанія на Истокъ.

— Видовъ дѫвъ пише че дознѫлъ ужъ отъ вѣренъ изворъ че между Австро-Унгарія и Черна гора нѫма сключенъ договоръ споредъ който ще да ся прави шосе отъ Которъ до Рѣкѫ прѣзъ Черна Гора. Туй шосе щѣло да стане за 1.300,000 фіор. отъ туй количество Австро-Унгарія ще даде 900,000 фіор. а останѫлото ще го прибави въ видъ на заемъ на Черна Гора.

— Увѣряватъ че единъ телеграмъ отъ Яниѭ до тука тегленъ извѣстява че въ Албанія безпокойствѫта поради смутоветѣ които напосѣлѣкъ ся случили тамъ ся уталожили и редѣтъ ся въстановилъ съвѫршенно.

—В. Порта поискала свѣдѫнія отъ Румунското правительство за Струсбергонъ-тъ въпросъ, а то натоварило тукашнѫйтѣ-тъ си дѣлецъ да даде потрѣбнѫтѣ истлъкованія на Ин. Правительство. Споредъ както казватъ тѣзи истлъкованія благодарѫли В. Портѫ.

Увѣряватъ че Русскыйтѣ Императоръ както приелъ Генерала Деерѣко като Френскый посланникъ, изразилъ живѫтѣ си симпатіи къмъ Франція и неодобрялъ устѫлѣванѣто на Елзасъ и Лоренсъ и искарялъ лѫжи слуховетѣ за Руссопрусскый съюзъ.

— Вѣна, 2 - 10 Августъ. — Трѣбѫ ще стане сѫстаѣнѣтѣ на дванѫта императоры Нѣмскый и Австрійскый въ градѣтъ Пешѫ.

— Г ворѫ ся тоже за сѫстаѣнія на Императора Вилхелма съ Баварскыйтѣ царь. и, на Австрійскыйтѣ съ Италіенскый.

— Миналый петъкъ Привѣремѣнныйтѣ смѣсенъ сѫвѣтъ или *Управляющата Комисія*, както та обыча и иска да ся нарича, имѫда засѣдѫніе въ което отрѣдѣленѣ лица да подненесѫтъ на Имп. Правительство подписаното отъ прѣдставителнѣ изложеніе и прѣводѣтъ на Уставѣтъ по Турскы, извѫдни че свѫршили мисіѭтѫ си благополучно и сѫобщѫни на комисіѭтѫ радостното извѣстіе за обѣщаніето което имѫ дѫди отъ страна на Правительство за взѫможенто по скоро прегледваніе на Устава и позволяваніе за избѫраніе на Екзархъ. — Сѫвѣтъ-това говорило се пакъ вѣрху разисканото и прѣтото въ послѣдното засѣдѫніе прѣдложеніе да ся тури въ дѣйствіе на по прѣмѣнѫтѣ мѣрка за да прѣме се прѣстойнѫто присѫрѫще отъ нашитѣ общини!

—Миналый петъкъ станѫло и въ Патріархіѭтѫ извѣрдено засѣдѫніе на Св. Синодъ и на членоветѣ отъ Народный сѫвѣтъ за да сѫразмислятъ за врѣмето и устроеніето на идущето Сѫбраніе за избѫраніе на Вселенскый Патріархъ. Слѣдъ прѣдговорно словіе отъ намѣстника на Всел. прѣстолъ който истѫкувалъ вѫратѫ цѣлѭтѫ на засѣдѫніето прѣложо ся щото пѣрвото засѣдѫніе на избѫрателното сѫбраніе да стане на 22-ѫ Августа въ недѣлѭ, като сѫ въ надеждѫ че до тогазъ ще испратятъ гласоветѣ си и онѫзи които до сегѫ не сѫ ги пратили, а навѫкъ спѫрѫтѣ ще допѫтнѫтъ бройтѣ на листата които ще ги прѣдставяватъ въ сѫбраніето, които като ще ся сѫберѫтъ въ идущій петъкъ въ Патріархіѭтѫ ще избѫрѫтъ двама избѫратели, които имѫ да прѣдставяватъ Цѣригрѫдъ въ избѫрателного Сѫбраніе.

—Научѫвамы ся че Настоятелството на Българското Фенерь учащите т. е. Г. М ровенов ся дѫ да ся за чера оставѫтъ, и Привѣремѣнный Сѫвѣтъ опредѣлилъ единъ Комисія състояща отъ Н. Прѣосв. Г. Г. Панарета, Г-на Михаидовскаго, и единъ да ся отъ ост пилитѣ тука прѣдстоятели, които заекера въ 6. дѣйствѫ прилежни сѫвѣтитѣ на Г-на Мерковскаго и петь годины които нѫмѫрѫи точни и твѫрдѣ полезни. — Говори ся за избѫраніето на едно ново надзирателство, но яко сѫ истины нашитѣ за това сѫвѣтѣ прѣдложѫвашитѣ за ново Настоятелство лицѫ твѫрдѣ исполнителнѣ за да направятъ основѫ-то ся очаква и иска за благоустроеніето и благоуспѣваніето на училището. Ный бѫ казали нѣщо за това но като ся бояѫ да не бѫ заисто то сѫ ся казали да направятъ противнѫто (живѣенѣ на единъ прѣмѣна) за по добрѣ сѫтовѫ да покѫлчатъ и да ся порадѫтъ само на онѫзи които нѫма да ся грѫ заетъ сѫ отрежденѫто на туй Настоятелство, да бѫдѫтъ по малко аристократствующи и да не гледатъ на сѫмѫни и знаменити лица да турятъ, но да назначатъ такѫ-ва които могѫтъ работѫ да вѫрнѫтъ и които сѫ не ся на лѫ-ди и на вѫрнѫтъ. Тѫй сѫщо и за учителя да ся гледа съ прѣвѫе и да ся избѫрѫтъ учители не по-тѫрѫ но способны. Вѫрѫе е да ся пр ѣсѫ да ся пусѫ по серіозно и да ся прѣдприеме повишеніето на тоа училище въ друго еще не сѫмы въ състояніе да ся направимъ, а това мислимъ не е ни тозвозь важно колкото прѣдполагатѣ онѫзи които сѫ го дѫржѫ до сега на туй состояніе. При това и дисциплѫтѣ ученѫ що ими не сѫ вечѣ като за Г-на Д. Павлова.

—

За безконечный си чеѳ борба-сѫ слѣдящетѫ на Бъгг. Екзархѫтѣ нашѫтѣ канонически и правовѣдѫ Г-нъ Одяковъ, като ни причина и що да казелъ че Екзархѫтѣ както ни ся дѫда съ тѫ дѫ заповѣдь отъ Султана сѫщо тѫй може и да ся отмѣне съ друга. Неговѫ заповѣдь, отруяна ни съ хулы и укори отъ сѫвѣта и отъ вѫра, прѣдсѣдателя на катѫ бунтовницы и достоинъ за прѣдсѣдатель на тия прѣвѫтѣ комунисты и най послѣ явно ни клевети че „сѫмы докачѫли съ това непримосновѣнѫтѣ особа на П. И В. Султана, като го заподозрѫвамы въ справедливостьтѫ и въ сѫмы пранисвѫи непростѫтѣ прѣмѣнѫ.“ той ся прочуди: Какво гледа „сенсорѣтъ Г. Генович? (Г ив Генович трѣба да благодарѫ Г ту Одяковъ) за тѫ то му отвѫра очитѣ да виждѫ добрѣ.)

Нашѫтѣ обвинитѣ забрана че Царѭ заповѣдь другъ пѫть ни е отвела черковнитѣ ни правдини и ни е присѣдилила на Грѫцытѣ черква както и сѫ пакъ царска заповѣдь ни отнеса отъ нѣя. Но ако тѫ та на нашѫтѣ апоѳазъ не е види ся за серіозно разисваніе а за чисто клеветеніе. А на това зайтѣ отговорѣтъ стоя му сѫ едно дѫрто запѫзваніе ный обѫчѫ ще ся зад волимъ съ едно просто прѣдѣніе кѫмнего и сѫ узнѫжа на съзаеніе къмъ листъ тъ който му сѫзи за органъ въ тоз му благородень подмѫ. *жевѫзи*

— И тая седмица отговорѣтъ ни изъ вѫрховнѫтѣ остава не обнародванъ но нека не бѫрза нашѫтѣ вѫрховичеръ ный ще му развѫрѫнѫтъ вѫрховнѫтѣ

Да са чете.

Твѫрдѣ скѫрбно но не малко и любопытно е равнодушието на нѣкои отъ нашитѣ настоятели и абонаты спрамо отчаянныйтѣ наши възвѫзнія. Рекохмы и пѫвъ казвамы ный нѣмамы неистощимы нѣкой капиталъ, нѣмамы като другѫ пѫть друго нѣкое служеніе отъ което да искѫрвамы прѣпятствіето си и да помагамы и за поддѫржѫнѫето на вѣстника, но за свое поддѫржѫніе и за поддѫржѫніе на вѣстника ный нѫмы единъ единчѣкъ изворъ — спомоществованѫта на застѫпницитѣ — дамы и отъ *които очакваме всичко*; но тѫ залѫржѫ ный отъ дѣ да земемъ и да ся платѫ работытѣ? Кто селный мѣсецъ отъ годинѫтѫ навѫршѫмы, не е ли настѫлило еще врѣме да ся изплѫтѫтъ всичкы спомоществованія на нашѫ? А що да кажемъ на онѫзи еще нѣкои градове които не сѫ внесли и никакѫвъ прѣплатѫ, а нѣкои еще и довлѫчѫ си дѫлженѫ не сѫ доплѫтили? Срамота и ужасѫ и грѣхотѫ да ни турѫтъ въ такѫвѫ положеніе г-да чиѳлатницы да ся черкѫвѫ прѣдъ онѫзи които сѫ ся почтенно платили или искѫтъ да ни напрѫвятъ да ся нечервамы прѣдъ цѣлѫ свѣтъ съ прѣстаѣніето на листѫ Насъ ный е срамъ написнѫмъ въ всякой листъ все за пары да выкамы и да ся молимъ, що прѣсрамнѫмы ся за това за да не изпѫтаѣмъ отъ другото закрѫжѫнѫе което е по голѣмо. Що да правимъ? гласѫтъ ни остава гласѫ вѫющаго въ пустыни. И ный съ сѫрдечно съкрушеніе гледамы какъ часъ отъ часъ ни остѫвятъ единъ по единъ всичкы хубавы надежды за ослѫржѫнѫето на достѫтъ ни, и слѣдчето зло е че и работѫщѫтѣ зехѫ едно по единъ да ни оставатъ като не можемъ да имъ плащамы. — Като имамы да сѫбирамы за тѫзи годинѫ еще само за вѣстника имамы по 30 хил. гр. и не ги виждѫ, ный какъ можемъ да сѫдѫтъ?

Ный молимъ почтенноплатившитѣ си спомоществователи и другитѣ наши сѫпарѫвѫщы да сѫ необѫждатъ отъ тѫзи наши постѫпки и горчивы възвѫнія, защото ни е утѫсно и огорчено отъ положеніето въ което сѫ намѫрамы, а еще ный милостыньѫ не просимъ, ный искамы правдинѫтѣ си и гы всякамы отъ человѣцы които за жалость отъ нѫмо *кирилейсонъ* не зематъ.

Редакторъ и Издатель **П. Р. Славейковъ**